

УДК: 005.52:005.334

МЕТОДОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ДВОРІВНЕВОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІАГНОСТИКИ

*С. Б. Довбня, д. е. н., проф., Національна металургійна академія України,
k-econom@metal.dmeti.dp.ua*

Методологія дослідження базується на застосуванні загальнонаукових та специфічних методів, таких як: теоретичне узагальнення, аналіз і синтез, моделювання і формалізація, порівняльний аналіз підходів до управлінської діагностики.

Результати. Запропоновано концепцію дворівневої системи управлінської діагностики. Визначено основні напрямки управлінської діагностики, до яких відносяться: аналіз системи цілей та стратегій їх досягнення; аналіз організаційної структури управління підприємством; оцінку якості управління персоналом; аналіз системи процесів управління та інформаційного забезпечення; оцінку загальних результатів діяльності підприємства.

У процесі аналізу системи цілей підприємства запропоновано оцінювати наявність всіх цільових установок, а також їх якість. Розроблена система показників, що дозволяє охарактеризувати основні параметри ОСУ: кількість рівнів управління на підприємстві та в окремих підрозділах, абсолютні та відносні показники чисельності персоналу, коефіцієнт централізації ОСУ, коефіцієнт централізації функцій, коефіцієнт спеціалізації, коефіцієнт дотримання керованості і т. ін. Основними складовим оцінки якості управління персоналом визначено: стратегію управління персоналом, кадрову політику, регламентацію процесу та процедури управління персоналом. Аналіз управлінських бізнес-процесів передбачає визначення їх трудомісткості, тривалості, вартості, коректності інформаційного забезпечення та оцінку кінцевих результатів. Окремою складовою управлінської діагностики запропоновано вважати оцінку загальних результатів діяльності підприємства, яку доцільно здійснювати за допомогою системи ключових показників по наступних напрямках управління: виробництво (операційне управління), маркетинг, фінанси, інноваційна діяльність, персонал, інвестиційна діяльність, зовнішньоекономічна діяльність.

Новизна. Наукова новизна полягає в новому дворівневому підході до управлінської діагностики, який передбачає: використання узагальнюючого критерію ефективності; аналіз стану окремих підсистем управління; використання системи ключових показників ефективності управління підприємством. Запропоновано новий узагальнюючий критерій оцінки ефективності системи управління підприємством – зростання ефективності діяльності підприємства в порівнянні з середньо галузевим його значенням, який визначається на базі додаткової вартості. Обґрунтовано структуру системи ключових показників ефективності управління підприємством.

Практична значущість. Запропонована система управлінської діагностики забезпечує повноту та комплексність аналізу, виявлення проблемних зон та розробку обґрунтованих заходів, що буде сприяти підвищенню дієвості системи управління та ефективності функціонування підприємства.

Ключові слова: управлінська діагностика, узагальнюючий критерій, додана вартість, цілі, стратегії, організаційна структура управління, управління персоналом, бізнес-процес, інформаційне забезпечення, корпоративна культура.

Література

1. Довбня С. Б. Економічна діагностика. Частина 2 / С. Б. Довбня, Т. Б. Ігнашкіна, О. В. Гончарук // Навч. пос.. – Дніпропетровськ : НМетАУ, 2012. – 115 с.
Dovbnia S. B. *Ekonomichna diagnostyka. Chastyna 2* [Economic diagnosis. Part 2] / S. B. Dovbnia, T. B. Ignashkina, O. V. Goncharuk // Navch. pos.. – Dnipropetrovsk : NMetAU, 2012. – 115 p.
2. Діагностика стану підприємства: теорія і практика: Монографія / За заг. ред. проф. А. Е. Воронкової. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Х. : ВД «ІНЖЕК», 2008. – 520 с.
Diagnostyka stanu pidpriyemstva: teoriia i praktyka: Monografiia [Diagnosis of enterprise: Theory and Practice: Monograph] / Za zagalnoi redaktsiiei prof. A. E. Voronkovoï – 2-ge vyd., pererob. i dop. – Kh. : VD «INZhEK», 2008. – 520 p.
3. Лепа Р. М. Оцінка доцільності реалізації управлінських рішень на підприємстві / Р. М. Лепа // Економічний вісник Національного гірничого університету, № 3. – 2005. – С. 100–106.
Lepa R. M. *Otsinka dotsilnosti realizatsii upravlinskykh rishen na pidpriyemstvi* [Assessment of the feasibility of management solutions for the enterprise] / R. M. Lepa // Ekonomichnyy visnyk Natsionalnogo girnychogo universytetu, № 3. – 2005. – P. 100–106.
4. Скрипник О. А. Система показників інформаційного забезпечення процесів управління підприємством / О. А. Скрипник // Економічний вісник Національного гірничого університету, № 1, – 2012. – С. 105– 109.
Skrypnyk O. A. *Systema pokaznykiv informatsiynogo zabezpechennia protsesiv upravlinnia pidpriyemstvom* [System performance information support of enterprise management] / O. A. Skrypnyk // Ekonomichnyy visnyk Natsionalnogo girnychogo universytetu, № 1, – 2012. – P. 105–109
5. Мазур И. И. Реструктуризация предприятия и компаний / И. И. Мазур, В. Д. Шапиро и др. Справ. пос. / Под. ред. И. И. Мазура. – М. : Высшая школа, 2000. – 587 с.
Mazur Y. Y. *Restrukturyzatsiya predpriyatiya i kompaniy* [The restructuring of enterprises and companies] / Y. Y. Mazur, V. D. Shapyro i dr. Spravochnoe posobie. / Pod. red. Y. Y. Mazura. – M. : Vysshaya shkola, 2000. – 587 p.